

Participatieaanpak bij de Ombuigingen

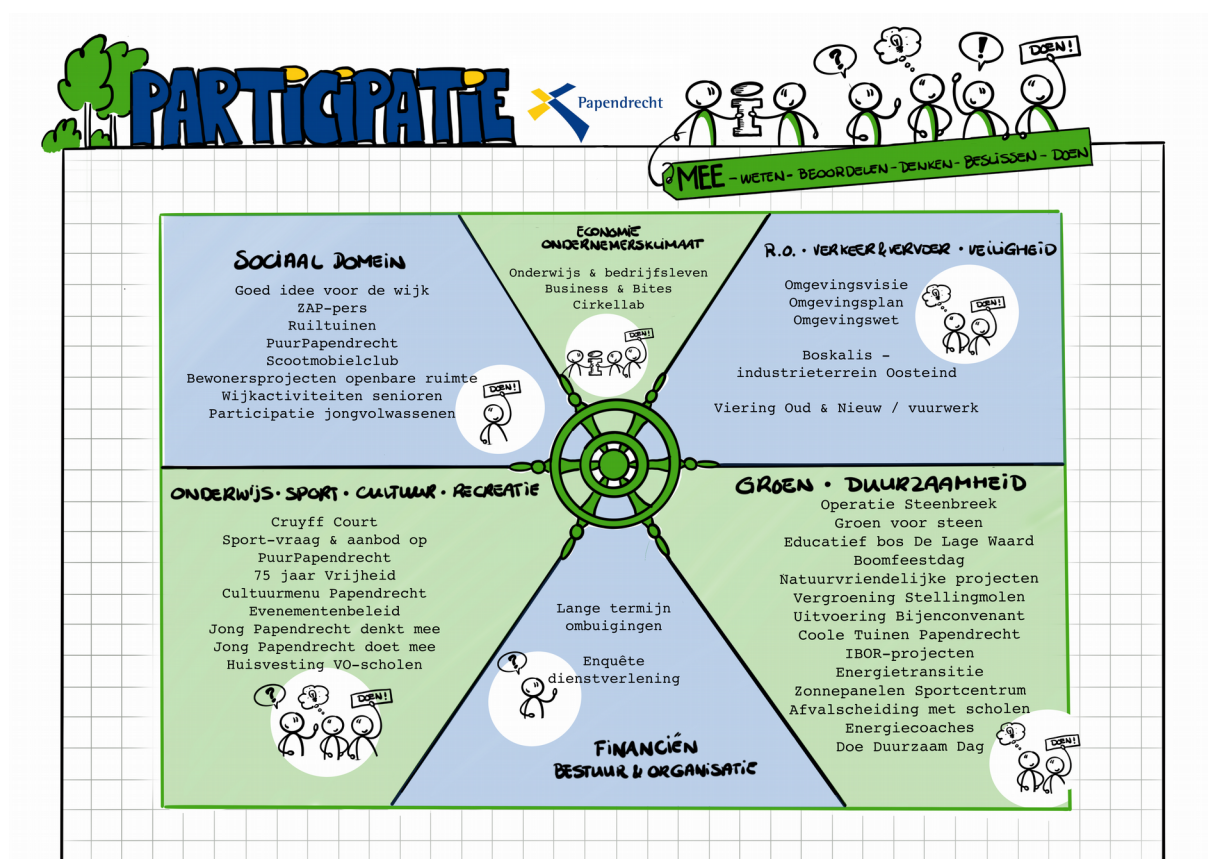
Als onderdeel van het gehele proces om te komen tot ombuigingsvoorstellen die leiden tot een sluitende meerjarenbegroting vanaf 2022 is toegezegd aan de gemeenteraad te komen met een proces en plan van aanpak voor participatie. Op deze plaats is het van belang aan te geven dat de mogelijkheden voor participatie heel sterk afhangen van de voorgeschreven coronamaatregelen, afhankelijk van de ontwikkeling van het coronavirus.

Waarom participatie

Veranderende rol van de overheid in de samenleving. Er wordt steeds meer samengewerkt met inwoners, bedrijven en andere maatschappelijke partners om beleidsdoelstellingen gezamenlijk te realiseren.

Dat is noodzakelijk, de gemeente kan niet meer alles zelf. Steeds meer taken zijn van het rijk naar gemeentes overgeheveld en er zijn minder financiële middelen beschikbaar om de daarbij behorende taken uit te kunnen voeren. Dit alles nog los gezien van de financiële gevolgen van Covid 19, zoals extra kosten in het sociaal domein.

Er gebeurt al heel veel (zie plaatje hieronder).

Ambitie Papendrecht voor participatie:

Van participatie waarbij gemeente de initiatiefnemer is (inwonersparticipatie) toegroeien naar een belangrijker rol voor de samenleving bij het realiseren van beleidsdoelstellingen (overheids-participatie).

Dus van het vragen van de mening van inwoners over onderwerpen die door de gemeente worden aangedragen tot het door de samenleving zelf komen met plannen en initiatieven waar de gemeente een faciliterende rol in kan hebben en vormen daartussen.

Bij de landelijke benchmark "waar staat je gemeente" van 2019 scoort Papendrecht lager dan gemiddeld op het luisteren naar inwoners. Dat kan beter. Dus we kunnen wel heel veel nieuwe participatietrajecten opstarten, beter is selectief te zijn en vanuit quick wins en succesvolle trajecten verder te bouwen. Daardoor groeit het vertrouwen tussen overheid en samenleving.

Randvoorwaarden voor participatie

Participatie is een middel, geen doel op zich.

Het gaat altijd om een inhoudelijke vraag, opdracht of initiatief die zowel vanuit de gemeente als uit de samenleving kunnen komen.

De vraag waarover het participatieproces moet gaan is dient zo concreet mogelijk te worden geformuleerd.

Open en bevragende houding van gemeente. Ruimte geven voor andere inzichten en ideeën. Niet teveel vooraf sturen, nieuwsgierig zijn naar wat de ander kan inbrengen.

Doel moet duidelijk zijn, de weg er naar toe kan niet op voorhand precies zijn ingevuld.

Flexibel zijn in de aanpak, vorm en inhoud van het proces.

Helderheid naar alle betrokkenen over het proces.

Terugkoppeling van de resultaten naar alle betrokkenen.

Rolneming ambtelijke organisatie, college en gemeenteraad bepalen.

Participatie bij de Ombuigingen

Ombuigingscatalogus van 182 voorstellen voorgelegd aan de commissie ABZ van 14 september 2020 ter informatie.

Selectie gemaakt uit de 182 voorstellen door college ter bespreking in de commissie ABZ 12 oktober 2020.

Inclusief voorstel over hoe participatie vorm krijgt bij de ombuigingen.

Bij de ombuigingen is participatie niet gericht op het verkrijgen van uitspraken over of en waar bezuinigd kan worden, maar wel op het meedenken over de gevolgen en alternatieve invullingen.

Op onderdelen uitwerken van geselecteerde ombuigingsvoorstellen en enkele businesscases.

Tijdspad participatieproces : oktober 2020 tot april 2021 en mogelijk langer afhankelijk van de gekozen onderwerpen.

Selectiecriteria

Om een selectie te kunnen maken waarbij het zinvol is om de Papendrechtse samenleving te betrekken zijn de volgende criteria een leidraad.

- Maatschappelijke impact
- Financiële impact
- Haalbaarheid(organisatorisch en capaciteit)
- Volgordelijkheid
- Kansrijkheid

Voorbeeld van de concrete invulling van een participatietraject

Fase 1

Vraag formuleren en vaststellen van de randvoorwaarden.

Eventuele randvoorwaarden opstellen, zoals: welke taakstelling, wanneer resultaat, wie moeten er in ieder geval bij betrokken zijn(stakeholders)?

Of en welke eventuele beperkingen moeten aan de voorkant aan de deelnemers van het participatieproces worden meegegeven?

Fase 2

Uitnodigen van direct betrokkenen.

Met hen de vraag bespreken en zo nodig herformuleren van de vraag tot een vraag waar de direct betrokkenen mee aan de slag willen en kunnen.

Bij positieve respons: Partners en gemeente maken samen een plan van aanpak (inclusief de werkvormen en tijdspad). Rol van de gemeente hierin is faciliterend.

Bij gebrek aan belangstelling door de partners opnieuw de afweging maken of en hoe voor dit thema een participatietraject gerealiseerd kan worden.

Fase 3

Ideeën fase, vanuit verschillende invalshoeken ideeën delen.

Verbreden van de groep met inwoners, raadsleden en experts.

Selectie van de meest kansrijke ideeën.

Fase 4

Uitwerken van een (of meer) van de ideeën tot een voorstel.

Fase 5

Voorstel opnemen in de besluitvorming bij kadernota en begrotingsraad 2022.

Rolneming

Ambitie: meer samen met inwoners.

Noodzaak: gemeente kan niet alles zelf.

Samenleving

Afhankelijk van de keuzes van ombuigingsvoorstellen kunnen de rollen verschillend zijn: van een adviserende rol tot (mede)verantwoordelijkheid voor het resultaat van het participatieproces.

Ambtelijke organisatie

Verantwoordelijk voor het proces en het faciliteren ervan.

College

Uitnodigend naar de samenleving, zichtbaar gedurende het proces.

Boegbeeld bij de resultaten van het participatieproces.

Gemeenteraad

Invulling van de rol die de gemeente wil hebben is aan de gemeenteraad.

Betrokkenheid door deelname (beeldvorming) aan het proces tot geen rol en de resultaten van het participatieproces meewegen in de besluitvorming.

Bij iedere keuze zijn de volgende punten essentieel om het vertrouwen van de samenleving in de gemeentelijke overheid te behouden.

Serieuze afweging van de ingebrachte voorstellen uit de samenleving bij de besluitvorming.

Transparantie over welke afwegingen tot besluitvorming hebben geleid als die afwijken van het ingebrachte voorstel uit de samenleving.

Voorlopige keuzes

Fietsenstalling

Subsidies (mogelijk geclusterd: sport, kunst/ cultuur, welzijn, kwetsbare doelgroepen, jeugd)

Cultuurplatform

Nadat de definitieve keuzes zijn gemaakt wordt de gemeenteraad geïnformeerd via een RIB.

Voor participatie bij subsidies geldt een afwijkend traject. Het gaat hier veel meer om het informeren en het lopen van het juiste communicatieve proces, het gesprek over verbinding met andere partijen en het verzorgen van nazorg.